

Debreceni Ítéltábla

Bhar.III.339/2025/8.

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2026. január 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2025. március 11. napján kihirdetett 4.Bf.354/2024/9. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A másodfokú bíróság által kiszabott 90 (kilencven) nap elzárás büntetést mellőzi.

A pénzbüntetés napi tételeinek számát 400 (négy száz) napi tételre, az egynapi tétel összegét 3.000 (háromezer) forintra, a pénzbüntetés összegét ezáltal 1.200.000 (egymillió-kétszáz ezer) forintra súlyosítja, melynek megfizetésére 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez. Az egyhavi részlet összege 60.000 (hatvanezer) forint.

Az elsőfokú bíróság a határozatát nyilvános tárgyaláson hozta.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy az ítélet bevezető részéből mellőzi a 2025. január 21. napján megtartott nyilvános ülésre utalást.

A harmadfokú bíróság határozata ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A Nyíregyházi Járásbíróság 2024. június 25. napján kihirdetett 21.B.330/2022/31. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki csalás büntetettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 373. § (1) bekezdés b) pont bc) alpont, (4) bekezdés b) pont], lopás büntetettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont] és 11 rendbeli lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont]. Ezért – halmazati büntetésül – 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 200 napi tétel, 1.000 forint egynapi tétel összegű, összesen 200.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a pénzbüntetés vonatkozásában részletfizetés engedélyezéséről, a vádlottal szemben 11.000 forint erejéig vagyonekbevitel alkalmazásáról, továbbá sértett1, a sértett16, sértett5, sértett6, sértett7, sértett10, sértett8, sértett9, sértett11 magánfelek polgári jogi igényéről, az eljárás során lefoglalt bűnjelkekről és a bűnjogi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosításért, vele szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása, a felfüggesztés mellőzése, közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, valamint a korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése végett jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője elsődlegesen részbeni felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében fellebbeztek.

[3] A perorvoslatokat elbírálv a Nyíregyházi Törvényszék, a másodfokú eljárásban - tárgyalás tartását és bizonyítás lefolytatását követően - 2025. március 11. napján kihirdetett 4.Bf.354/2024/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát megváltoztatta, a vádlottat - a tényállás 6. pontját érintően - 9 rendbeli lopás vétségének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont] vádjá alól felmentette, a tényállás 3. és 4. pontjában rögzített cselekmény elkövetése miatt megállapított lopás büntetettét [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpontja, (3) bekezdés b) pont ba) alpontja] folytatólagosan elkövetettnek minősítette.

[4] A vádlottal szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetést 90 nap elzárásra enyhítette, mellőzte a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezéseket, a pénzbüntetés részletfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett az átváltoztatásról, kötelezte sértett1 magánfél részére 580.000 forint kártérítés és törvényes kamata megfizetésére, egyben megváltoztatva az annak letétből történő végrehajtására vonatkozó rendelkezést, a sértett16 sértett esetében pontosította a kártérítésre jogosult személyét, és e két magánfél esetében az illeték összegét. A felmentő rendelkezéssel érintett sértett5, sértett6, sértett7, sértett10, sértett8, sértett9 és sértett11 magánfelek polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította és e vonatkozásban mellőzte a vádlott illeték megfizetésére vonatkozó, valamint a vagyonekbevitelre vonatkozó kötelezéseit. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a csalás büntette jogszabályi megjelölésének, a lefoglalt bűnjelke azonosító számának, a vádlott érvényes lakcímének pontosításával, továbbá annak feltüntetésével, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét nyilvános tárgyalások alapján hozta, mellőzve a nem érdemi tárgyalási nap időpontját.

[5] A másodfokú ítélet ellen, az ellentétes döntésre tekintettel – a kihirdetést követően nyomban – az ügyész a vádlott terhére, részfelmentése miatt, további 9 rendbeli lopás vétsége miatt bűnösségének megállapítása (6. tényállás), valamint súlyosítás, vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása végett jelentett be fellebbezést, a vádlott és védője enyhítésért fellebbeztek.

[6] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.170/2025/7. számú átiratában az ügyészi fellebbezést a joghátrányt érintően módosítva tartotta fenn. Álláspontja szerint a másodfellebbezés lehetősége megnyílt, az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok nem sértettek olyan eljárási szabályt, amely az ítéletük hatályon kívül helyezését eredményezné, azonban a törvényszék tévesen jutott arra a következtetésre a 6. vádpont vonatkozásában, hogy az részben felderítetlen és helytelen ténybeli következtetés okán megalapozatlan. A felderítetlenség okaként ugyanis azt jelölte meg, hogy a járásbíróság nem tisztázta a kamerafelvételek és a nyomozó hatóság tagja által arról készített feljegyzés közötti ellentmondásokat, amely valójában tartalmi hiányosságnak tekinthető csupán. Bizonyítási eszköznek a lefoglalt kamerafelvétel tekinthető, nem az arról szóló rendőrségi feljegyzés. Annak ellenére, hogy a járásbíróság a videofelvétel megtekintése után saját álláspontját is rögzítette, miszerint a felvételeken a vádlott látható, a másodfokú bíróság ezen elsőbírósági ténymegállapítást felülmérlegelte, amely tényleges megalapozatlanság hiányában jogszabálysértő volt.

[7] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Be. 619. § (3a) bekezdése alapján a törvénysértően megállapított eltérő tényállást a harmadfokú bíróság rekessze ki és térjen vissza az elsőfokú bíróság által megállapított tényálláshoz. A Be. 621. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen, a Be.624. § (1) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét változtassa meg, a vádlott bűnösségét további 9 rendbeli lopás vétségében állapítsa meg. Az időmúlásra, a legsúlyosabb cselekmény esetében a kár bírósági letétbe történő helyezésére és a vádlott betegségeire tekintettel azonban a tényleges szabadságelvonással járó büntetés alkalmazását szükségtelennek tartotta, ezért az elzárás büntetés mellőzését, ehelyett a pénzbüntetés napi tétel számának, az egy napi tétel összegének lényeges súlyosítását, 11.000 forintra vagyonek Kobzás elrendelését és a sértettek polgári jogi igényének érdemi elbírálását, egyebekben az ítéletet helybenhagyását kérte.

[8] A vádlott védője másodfellebbezését szintén részletesen, írásban indokolta. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság megalapozottan és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy az adott felvételen a vádlott szerepel, ezért helyesen hozott felmentő rendelkezést ezen tényállás tekintetében. A fellebbviteli főügyészség büntetés kiszabására vonatkozó álláspontjával ugyanakkor egyetértve a büntetés enyhítését, a vádlottal szemben kizárólag pénzbüntetés alkalmazását indítványozta, összességében az időmúlásra, a vádlott megromlott egészségi állapotára, valamint arra figyelemmel, hogy korábbi lakókörnyezetéből, helység1ről helység2re költözött a férjével együtt, új munkahelye van, állandó jövedelemmel rendelkezik, harmonikus családi egzisztenciával bír.

[9] A harmadfokú bíróság a másodfellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 620. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, amelyen az ügyész, valamint a védő másodfellebbezéseiket változatlan tartalommal fenntartották, a vádlott az utolsó szó jogán sajnálatát fejezte ki, valamint személyi körülményei pozitív változását hangsúlyozta és azt, hogy tisztességesen él, az élete rendeződött.

[10] A bejelentett perorvoslatok részben megalapozottak.

[11] A harmadfokon eljáró ítéltáblának mindenképp abban kellett állást foglalnia, hogy valóban megnyílt-e a harmadfokú felülbírálat lehetősége. A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén. Ugyanezen szakasz (2) bekezdés b) pontja értelmében ellentétes a döntés – többek között akkor – ha a másodfokú bíróság az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette. Jelen ügyben a másodfokú bíróság a 6. – vádpont helyett helyesen - *tényállási* pont tekintetében eltérő tényállást állapított meg (az 1 - 4. tényállást helyesbítette, illetve kiegészítette), a harmadfokú eljárás lehetősége tehát a 6. tényállás tekintetében joghatályosan megnyílt.

[12] A Be. 615. § (3) bekezdés a) és b) pontjai szerint a fellebbezés az ellentétes döntést, illetve kizárólag a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését vagy részét sérelmezheti, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, ugyanezen szakasz (5) bekezdése alapján a másodfokú ítélet más rendelkezése, illetve része ellen nincs helye fellebbezésnek.

[13] A fentiek figyelembevételével az ítéltábla, mint harmadfokú bíróság, a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja alapján felülbírálta a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, illetve azon rendelkezését, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, valamint a b) pont értelmében az elsőfokú- és másodfokú eljárást, arra tekintet nélkül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Emellett a Be. 618. § (2) bekezdése alapján hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben és a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezésekről is.

[14] Ellentétes döntés hiányában a másodfellebbezés nem érinthette a bűnösség megállapítását a csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (4) bekezdés b) pont], a lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont] és a 2 rendbeli lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont], az ezen bűncselekményekhez kapcsolódó

tényállások megalapozottsága (1-5. tényállás) ezért a harmadfokú felülbírálat tárgyát sem képezte, az ítéltábla csupán azt vizsgálta, hogy van-e helye felmentésnek vagy az eljárás megszüntetésének, illetve ennek hiányában a bűncselekmény minősítése törvényes-e [Be. 618. § (3) bekezdés a) pont, Be. 590. § (5) bekezdés a)-c) pont].

[15] A felülbírálat során a Be. 607. § (1) bekezdésébe, 608. § (1) bekezdésébe és 609. § (1) bekezdésébe ütköző abszolút eljárási szabálysértést, amely az első- és másodfokú ítélet feltétlen hatályon kívül helyezését eredményezte volna, ezáltal a büntető ügy érdemi elbírálását kizárná, az ítéltábla nem észlelt.

[16] Relatív eljárási hibát vétett mindössze a másodfokú bíróság akkor, amikor nyilvános ülésről tárgyalásra áttérve, a Be. 601. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére nem ismertette az elsőfokú bírósági ítélet, a fellebbezés és az észrevételek lényegét, a felülbírálathoz szükséges iratokat, valamint esetleges indítvány esetén az ítélet indokolását, ez azonban nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, figyelemmel arra is, hogy a 2025. január 21. napján megtartott nyilvános ülésen a jelenlévők az ügy előadását nem kérték.

[17] Az eljárási szabályok vizsgálata mellett a harmadfokú felülbírálat magában foglalta az ellentétes döntéssel érintett, a másodfokú bíróság által megállapított 6. tényállás megalapozottságának vizsgálatát is. A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. A harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak [Be. 619. § (2) bekezdés].

[18] Az ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy az elsőfokú ítélet érintett tényállása részben megalapozatlan, a tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés b) pontja szerint részben felderítetlen, valamint a d) pont alapján helytelen ténybeli következtetésen is alapult. A részbeni felderítetlenség oka álláspontja szerint az volt, hogy az elsőfokú bíróság, bár megtekintette az eljárás nyomozati szakában beszerzett temetői kamerafelvételeket, valamint a nyomozó hatóság tagja erről készített feljegyzését is a bizonyítás anyagává tette, azonban meg sem próbálta tisztázni, hogy mi alapján jutott a feljegyzést készítő név rendőr alezredes arra a következtetésre, hogy a kamerafelvételeken kétséget kizáróan Terhelt1, azaz a vádlott látható.

[19] Fentiekre tekintettel, egyetértve azon fellebbviteli főügyészégi állásponttal, miszerint bizonyítási eszköznek a lefoglalt kamerafelvétel tekinthető és nem az annak tartalmáról szóló rendőrségi feljegyzés, a másodfokú eljárásban helytállóan került sor a törvényszék részéről tárgyalás kitűzésére és a másodfokú bizonyítás felvételére, a kamerafelvételek megtekintésére, annak a temetői térképpel történő összevetésére, név, valamint a vádlott kihallgatására. A felderítetlenség ugyanis azt jelenti, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál lényeges, fontos, létező és objektíve megismerhető bizonyítékot

szolgáltatni képes bizonyítási eszközt nem vizsgál meg, holott arra van lehetősége. A részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése a másodfokú eljárásban a törvényszék számára kötelező volt, mivel azt a törvény mérlegelést nem tűrő kötelezettségévé teszi (BH2019. 98., Kúria Bfv.993/2018/5.).

[20] Az elsőfokon eljáró Nyíregyházi Járásbíróság ítéletének [59]-[61] bekezdéseiben rögzítette a vádlott felelősséget hárító vallomásának lényegét, amely szerint a felvételeken látható hölgy hajszíne és hajviselete nem egyezik az övével, olyan kabátja nincsen, amilyen a felvételen látható, tagadta továbbá, hogy a díszeket a virágüzletében értékesítette volna, mivel ő művirágokat nem árul. A bizonyítás anyagává tette a nyomozó hatóság tagja, név rendőr alezredes által készített feljegyzéseket, amelyek azt tartalmazták, hogy 2021. október 30. napján a vádlott ismerhető fel a felvételeken, amint egy virágdísszel érkezik néhai név1 sírjához, ott elveszi a sírdíszet, majd átmegy néhai név2 sírjához és azt is leemeli és elveszi, majd a karján legalább három sírdísszel déli irányba távozik, ahol a vádlott virágüzlete is található. A feljegyzés azonban arra vonatkozóan nem tartalmazott semmilyen adatot, hogy a nyomozó mi alapján ismerte fel a vádlottat. Rögzítette még az elsőfokú bíróság, hogy a videofelvételek alapján kimentett fotókon az állapítható meg, hogy az elkövetőnek világos haja van és sötét ruházata, a temető térképe alapján pedig az, hogy a vádlott virágüzlete a temető főbejáratánál van, amelytől nem messze található sírokról tulajdonították el a virágokat. A vádlott fényképfelvételeket csatolt a temetői kapukról, virágboltjának környezetéről és az ott árult virágokról. Az elsőfokú bíróság a bizonyítás anyagává tette a sértettek vallomásait is, akik az eltulajdonított virágok értékére és az eltulajdonítás lehetséges idejére vonatkozóan nyilatkoztak.

[21] Ezen rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a vádlott védekezését arra alapítottnak vetette el, hogy az általa becsatolt egyik fényképen, illetve az erkölcsi bizonyítványához csatolt fotón a haja felcsurkázott, hátrasimított állapotban látható, így azon védekezése nem fogadható el, hogy a haját nem szokta így hordani. Rögzítette, hogy „a bíróság véleménye szerint a kamerafelvételeken Terhelt1 látható”, amelyet azzal indokolt, hogy más személy mozgását a kamera nem rögzítette, a sírok egymás közelében helyezkedtek el és a virágdíszek egyidőben tűntek el. Kizárólag azon vádirati tényállítást nem látta bizonyítottnak, hogy a virágokat a vádlott a virágüzletében értékesítette volna.

[22] A másodfokon eljáró törvényszék, az általa lefolytatott bizonyítás eredményeként arra az ellenkező következtetésre jutott, miszerint a kamerafelvételeken a vádlott kétséget kizáróan nem azonosítható.

[23] Amint azt ítéletének [53]-[59] bekezdéseiben részletesen kifejtette, név tanú a felvételen látható személy felismerését arra alapozta, hogy régóta ismeri a vádlottat, a mozgása, illetve hajviselete alapján ő szerepel a biztonsági kamera felvételein. A felvételeken azonban az elkövető arca – a tanú által sem vitatottan - egyáltalán nem volt azonosítható, mozgásából, testalkatából, ruházatából pedig kétséget kizáró következtetést levonni nem lehetett, amellet, hogy ugyanezen feljegyzésben szerepeltetettekkel ellentétben és a tanú által szintén nem vitatottan - a felvételeken kizárólag a néhai név1 sírjáról történő virág elvétele

látható, a néhai név² sírjáról történő elvétel egyáltalán nem, így a tanú saját következtetése volt az is, hogy a többi nyolc sírról is a vádlott tulajdonította el a díszeket. Ezzel szemben kétséget kizáróan mindössze az állapítható meg a bizonyíték alapján, hogy az elkövető (nő, fekete kabátban, kézi táskával), karján egynél több, de pontosan meg nem határozható számú virágdísszel, a temető déli irányába távozik. Az is megállapításra került, hogy a temető mindkét bejárata annak déli oldalán található, ahol egyébként a vádlott virágboltja is, így a távozás irányának sem volt relevanciája. A tanú által elmondottak alapján az is tisztázást nyert, hogy az elkövető egy sötét autóval érkezett a helyszínre egy férfi társaságában, a nyomozó hatóság azonban sem a sötét színű autó, sem rendszáma, sem vezetője azonosítására nem folytatott nyomozati cselekményeket, ahogyan a vádlott által vitatott kabát azonosítása érdekében és a virágboltjában működő kamera felvételeinek beszerzésére, valamint a vádlott azirányú védekezésének ellenőrzésére sem, hogy kizárólag élő virágot árult-e vagy sem. Védekezését tehát teljeskörűen nem vizsgálta. Helyesen hivatkozott a másodfokú bíróság arra is, miszerint a vádlott helyismerete, illetve a biztonsági kamera elhelyezkedéséről való tudomása éppen bűnös cselekvősége ellen hatott, ahogy a főügyészség képviselőjének perbeszédében megfogalmazott azon álláspontja is, miszerint 100%-os bizonyossággal nem állapítható meg a kamerafelvételek alapján a vádlott azonossága (másodfokú ítélet [21] bekezdés harmadik és utolsó előtti mondat). A vádló által megfogalmazott „igen magas valószínűség” nem egyező a kétséget kizáró bizonyítás fogalmával, utalva a Be. 7. § (4) bekezdésére [a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére (in dubio pro reo elve)].

[24] Összegezve, a másodfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a bizonyítás hiányossága és a bizonyítékok okszerűtlenül történő elsőbírói értékelése vezetett a vádlott bűnösségének megállapításához.

[25] Amint arra a törvényszék ugyancsak helyesen hivatkozott, a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát kiküszöböli, ennek során az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének vagy részbeni felmentésének, vagy az eljárás megszüntetésének vagy részbeni megszüntetésének van helye. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében, ha a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során – a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján – az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti. A másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat. Abban az esetben, ha a másodfokon eljáró bíróság bizonyítást vesz fel, ez felveti az ezen bizonyításból származó bizonyítékoknak az elsőfokon felvett bizonyításból származó bizonyítékokkal való együtt értékelésének szükségességét is.

[26] A bizonyítékok értékelése azt jelenti, hogy a törvényesen beszerzett és megvizsgált bizonyítási eszközökből származó adott bizonyítékot a bíróság elfogadja hiteltérdemlőnek vagy sem, illetőleg melyik részében fogadja el és melyikben nem. Ehhez képest eltérő a bizonyíték értékelése, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által

elfogadott bizonyítékot nem fogadja el vagy az általa el nem fogadottat elfogadja, avagy más részében fogadja, illetve veti el, mint az elsőfokú bíróság.

[27] A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma pedig annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogy azt az elsőfokú bíróság tette. A másodfokú bíróság kizárólag azokra a bizonyítandó tényekre vonatkozóan értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyeket az elsőfokú bíróságtól eltérően állapított meg. Ebből következően minden olyan tényre vonatkozik a másodfokú bíróság bizonyítékértékelési szabadsága, amelyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérően állapít meg. Az eltérő tények megállapításának feltétele a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölésének szükségessége, amelynek módja akár a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, de lehet az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés útján történő ténymegállapítás is. A másodfokú bíróság eltérő bizonyítékértékelési szabadságának csak annyi törvényi gátja van, hogy egyfelől a megalapozatlansággal nem érintett ítéleti tényekre vonatkozóan fennáll a felülrértékelés tilalma, s ugyanúgy nem kerülhet sor a másodfokú felülmérlegelésre olyan tényekkel kapcsolatban, amelyek nem függenek össze a másodfokú bíróság által megállapított eltérő tényekkel.

[28] Összegezve, a Be. 592.-594. §-ai a részleges megalapozatlanság másodfokon történő kiküszöbölésének lehetőségét teljes körben biztosítják, a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma [Be. 593. § (2) bekezdés] nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az elsőfokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az ügyiratellenesség kiküszöbölése vagy a téves helyett a helyes ténybeli következtetés levonása az elfogadott bizonyítékból nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, amelyet a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazni rendel arra az esetre is, ha az így módosított eltérő tényállás a vádlott felmentéséhez vezet.

[29] A másodfokú bíróság tehát törvényesen járt el akkor, amikor a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében bizonyítás felvételét rendelte el és ennek eredményeként eltérő tényállást állapított meg, a felvett bizonyításra tekintettel a másodfokú bíróság számára megnyílt a bizonyítékok újraértékelésének lehetősége (Kúria Bhar.1297/2023/15.).

[30] Az eltérően megállapított ítéleti tényállás (6. tényállás) alapján okszerű következtetést vont le arra, hogy a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy az ezen tényállási pontban foglalt 9 rendbeli lopás vétségét Terhelt1 vádlott követte el, ezért őt felmentette.

[31] Egyebekben, az ellentétes döntést nem jelentő ítéleti rendelkezések fellebbezéssel nem voltak támadhatók, azonban az ítéltáblának vizsgálnia kellett, hogy

nincs-e helye a vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének azon bűncselekmények tekintetében, amelyekre bűnösségét megállapította.

[32] E körben megállapította, hogy büntethetőségi akadály nem állt fenn, továbbá a bűncselekmények minősítése is törvényes volt, a jogszabályhely kiigazítása (csalás büntette), illetve a folytatólagos elkövetés megállapítása vonatkozásában (lopás büntette) is.

[33] A büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket a másodfokú bíróság a Kúria 56/2007. BK véleménye alapján hiánytalanul tárta fel, az ítéltábla mindössze az időmúlást értékelte nagyobb nyomatékka a másod- és harmadfokú döntés között eltelt további időmúlás miatt (BK vélemény III/10.).

[34] Az alkalmazott joghátrányok tekintetében az ügyészi és védelmi álláspontokkal egyetértve, bár a másodfokú bíróság által alkalmazott elzárás és pénzbüntetés párhuzamos alkalmazása törvényes volt, azonban a bűncselekmények kisebb tárgyi súlyára, a vádlott egészségi állapotára és az időmúlásra, valamint a vádlott személyi körülményeiben időközben bekövetkezett kedvező változásokra tekintettel - az indítványoknak megfelelően – az ítéltábla lehetőséget látott a törvényi maximumban megállapított elzárás büntetés mellőzésére. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy enélkül a másodfokú bíróság által meghatározott napi tétele számú pénzbüntetés már teljesen súlytalan lett volna és alkalmatlan lett volna a büntetés céljának elérésére is, a bűncselekmények tárgyi súlyának megfelelően a napi tételek számát 400 napi tételre, az egy napi tétel összegét a vádlott időközben megváltozott jövedelmi és vagyoni viszonyaira tekintettel 3.000 forintra súlyosította, a Btk. 2. § (1) bekezdése alapján az elkövetés idején hatályos jogszabályt alkalmazva. Az 1.200.000 forintra emelt pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett, az egyhavi részlet összegének meghatározása mellett, a Btk. 50. § (4) bekezdése alapján.

[35] A másodfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései, így a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén az átváltoztatásra, a polgári jogi igényekre, a vagyonelkobzás mellőzésére, valamint a bűnjelekre vonatkozó rendelkezései helyesek és törvényesek, azok megváltoztatására nem volt alap, mindössze annak kiigazítása volt szükséges, miszerint az elsőfokú bíróság ítéletét nem nyilvános tárgyalások, hanem nyilvános *tárgyalás* alapján hozta meg, tekintettel arra, hogy a tárgyalás egységes egésznek tekintendő a megnyitás és a berekesztés között, amely a törvény szövegéből következik [Be. 451. § (2) bekezdés c) pont].

[36] A fentieknek megfelelően az ítéltábla az ügyészség, valamint a vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezéseket elbírálv, a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 624. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta. Egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 623. §-a alapján helyben hagyta, azzal, hogy az ítélet bevezető részéből mellőzte a 2025. január 21. napján megtartott nyilvános ülésre utalást, tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság tárgyalásra tért át, ezért az eljárást előlről kellett kezdeni.

[37] A harmadfokú bíróság ítélete ellen a további fellebbezés lehetősége kizárt.

Debrecen, 2026. január 6.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Mocsáry Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Deák Judit s.k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.354/2024/9. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. január 6.

Dr. Gömöri Olivér s.k.

a tanács elnöke